

JAUNAIS CĒL'S

Agrofirmas „Sarkanais Oktobris“ laikraksts

Maksā 5 kap.

12. decembris

PANORAMA

Firmas veikals Preilos

Aizvakan kompetenta komisija pieņēma mūsu agrofirmas celtniecības un montāžas pārvaldes kārtējo objektu — veikala un kafejnīcas ēku Preilos, Rēzeknes ielā. Lielākā daļa telpu atvēlēta pārtikas preču veikalām, kurā firmas saimniecība un uzņēmumi rea-

lizēs savu produkciju. Darba laiks tiek pieskaņots citu ražona centrā izvietoto veikalā darba laikam, tas atrodas netālu no patēriņšā biedrības firdzniecības uzņēmumiem, tāpat arī no autoostas, lai pircējiem būtu ērtāk.

A. Cīrīgais

Čipsi kļūst vērtīgāki

Šajās dienās agrofirmas ciešes rūpniecības čipsu ražošanas cehā pēc baltkrievu sastādītās receptes izmēģināti jauni šo skraukšķošo plāksnīšu bagātināšanas un dažādošanas pa-

nēmieni: ar kviešu un rudu miltu, kā arī galda biežu sulas piedevām. Kā atzinusi degustētāji, jaunie čipsu paveidi, kuros līdz ar to ir vairāk vitamīnu un oglūdeņražu, ir garšīgāki, to nokrāsa arī iegūst

paīskamu rožainumu.

Turpināsies arī jau pazīstamo čipsu ražošana. Tātad, ceha produkcija bagātinās gan ar paveidiem, gan arī bāribas vērtības ziņā.

LLS kongress

Lietišķā atmosfērā Rīgā notika Latvijas Lauksaimnieku savienības kongress. Tajā atkārtoti pasvītrots, ka LLS nav politiska organizācija, izlemti svarīgākie republikas laukusaimniecības jautājumi. Par savienības jauno vadītāju ievēlēts Vilnis-Edvīns Bresis — cilvēks ar plašu interešu loku, izglītību, un lielu dzīves pieredzi.

A. Cīrīgais

Ziemsvētku un Jaungada priekam

Ar cerību gaišumu atnāk saules aprites gāda noslēgums, kad svinam ziemas saulēgus — Ziemassvētkus. Drīz pēc tam noslēdzas arī kalendārais gads, cilvēki ar cerībām gaida, ka jaunais atnēs jaunus, labākus laikus, jaunu cerību piepildījumu. Un ir sena tradīcija, ka gadu mijā cilvēkam jābūt prieztigam, jautram, tad arī nākošais gads būs ar mazāku rūpestu nastu.

Lai kuplinātu gaidāmo svētku prieku, mūsu kopsaimniecības arod biedrības komiteja pieņemusi lēmumu par nelielu naudas pabalstu piešķiršanu daudz bērnu ģimenēm, darba invalīdiem un invalīdiem kopš bērnības.

Šā gada 1. decembra numurā, kas iznāca 8. decembrī, redakcijas vainas dēļ rakstā «Kartupeļi pārtapuši cietē», sākot ar trešo rindkopu visur tonnū vietē jālasa centneri.

Atvainojamies lasītājiem!

tāpat astoni invalidi. Visās šajās mājās svētku priekšvara karā ierādīsies arod komitejas pārstāvji.

Jaungada eglītes svinības agrofirmas lielajā zālē šogad paredzētas 30. decembrī, sākums — pulksten 11.00 rītā. Kā vienmēr, par jaunību būs gādājuši ciemiņi — Salavecis un Sniegbalīte, citi pazīstami pasaku varoni, bet arī pašiem bērniem būs jāņem līdzi sava daļa jaunības un izdomas, jo tā visa nekad nav par daudz. Galavojieties.

Izmanotojot izdevību, grību dažus vārdus pateikt arī par mūsu kārtējām liefām: tie, kuri vēlētos ārstēties sanatorijās, tiek lūgti savās cehu komitejās vai arī agrofirmas arod komitejā iesniegt personīgu pieteikumu oficiālisko izziņu.

*I. Gromova,
arod komitejas
priekšsēdētāja*

Deg adventes sveces

Balts sniedziņš snieg uz skujinām, Un, maigi dziedot, pulkstens skan...

Šie vārdi no Jāņa Poruka dzejola «No baznīcas braucot Ziemas svētku vākarā», ir nemēti par moto bērnu koncertiem, kurus tie sniegs vienītajiem, vecajiem jaudītājiem Preiļu un Līvānu ēdītās Ziemassvētkos — gan latviešu (26. decembrī), gan krievu valodā (8. janvārī).

Es saprotu, es sajūtu, Ka šeit uz zemes spodrība — Tas augstākais, ko mums var dot,

Un skaidram būt ir godība, — tā turpina dzejnieks. Un Advente ir tas laiks, kad mēs, svētkus gaidot, spodrinām ne tikai mūsu mājas, bet sakārtojam, skaidrinām arī savas sirdis. Bet tā kļūst tāra un gaiša, tikai cītiem dodot. Dodot nesavīgi, ne jau pēc principa «Es tev, tu man». Dodot dzīves pabērniem un rūpju bērniem.

Zēlsirdības akcija, uz kuru mūs aicina rajona zēlsirdības biedrība šajā Adventē, ir vajadzīga ne tikai tiem nelaimīgajiem, vientulajiem, kuriem mēs palīdzēsim, vēl vairāk tā vajadzīga mūsu pašu dvēselēm.

Jau rakstījām, ka sestdien rajona kultūras namā skanēja garīgās dziesmas Latgales lauku kultūras kompleksa «Jasmuiža» skolotāju kora prieksnēnumā. Tejā dzied arī daži Riebiņu vidusskolas pedagogi.

Bet ar to Adventes pasākumu klāsts vēl tik tikko sācies. Vairāku sabiedrisko organizāciju un darba kolektīvu atbalstītās zēlsirdības kus-

tības koordinatore ārste M. Veita zina nosaukt daudzus, kas cilvēkmīlestības darbu darīja, savu laiku un spēkus nerēkinot. Un vienu po pirmajām vienā piemīn Līvānu 1. vidusskolas skolotāju S. Šmiti. Par viņas audzinātājiem skolēniem labi atsauca vecie laudis, kuriem vajag kādu bērnu rokām veicamu palīdzību — sauskaldīt malku, atnest no veikalā maiži...

Tagad, tāpat kā Preiļu vidusskolu audzēknji, Līvānu skolēni līdzdarbosies akcijā «Ciemos pie rūpju bērnu» — veltīt saviem likteni piemeklētajiem vienaudžiem — invalīdiem.

Bet Preiļu bērnu darītā «Pacīņa» bērni er savām dziļājām balstiņām pīrcēs tos, kam gaišo svētku laiks jāsagaista slimības gultā — slimīcā.

Vēl par vienu pasākumu, kas būs veltīts visiem tiem, kuru televizori spēj uzsvērt vietējās televīzijas pārraides, gādā Preiļu TV raidījumu redakciju J. Zarānu vadībā. Jau tagad videolentē tiks ierauktī Adventes dievkalpojumi Preiļu baznīcā, lai Ziemassvētku vākarā — 24. decembrī, mēs tos redzētu televizora ekrānā.

Bet tie riebienieši, kam ar televīzijas pārraidi vien, būs par maz, varēs lūgt Dievu bērniem.

...Adventes vainagā iedegas trešā svece, ledēgas gaiša un siltā, aicinot tīkpat gaiši un silti degt mūsu sirdīm, lai nevienam šajā pasaulē nav salti.

„Baltica“ nāk uz Preiļiem

Latvijas Republikas Ministru Padome atbalstījusi Kultūras ministrijas priekšlikumu par IV Starptautiskā folkloras festivāla sarīkošanu 1991. gadā no 8. līdz 14. jūlijam Rīgā, kā arī Balvu, Liepājas, Preiļu, Rīgas, Tukuma un Ventspils rajonos. Pasākuma mērķis — saglabāt un attīstīt tautas mākslu, veicināt kultūras sakarus un starptautisko sadarbību folkloras jomā.

Rajonu un pilsetu pašvaldības iestādes aicinātas sekmēt kolektīvu piedalīšanos, tie ir tiesīgi (pēc attiecīgu līgumu noslēgšanas ar Kultūras ministriju) izgatavot un realizēt produkciu ar festivāla simboliku. Tāpat ieteikts visiems, kas piedalīsies mēģinājumos un arī festivālā, saglabāt mēneša vidējo izpelnu.

0,90

ESM ikdienā

Pagājušajā nedēļā agrofirmā «Sarkanais Oktobris» jauns pavērsiens sākās ekonomikas un grāmatvedības dienesta darbinieku dzīvē. Ar saviem elektroniskajiem skaitļotājiem un daudzveidīgu tiem sagatavotu programmu klāstū bija ieradušies Agrorūpniecībā kompleksa ekonomikas institūta darbinieki. Viņi agrofirmas speciālistiem sniedza pirmo mācībstundu jauno programmu izmantošanā grāmatvedībā. Institūta nodaļas vadītājs Ernests Vēveris pārstājīja:

— Šo programmu izstrādāšanā sadarbībā ar ārzemju speciālistiem ieguldīts milzīgs darbs — patēriņi 70 cilvēkādi. Bet tas atmaksas, Ar elektriskajām skaitļotājām

mašīnām varēs veikt precīzu un operatīvu pamatlīdzību, materiālu, darba un darba algas fondu un dažādu citu veida uzskafti. Apkopotie dati kalpos taupības režīma ieviešanai, pašizmaksas samazināšanai, darba ražīguma paaugstināšanai — tāsakot, ekonomiskai saimniekošanai.

Agrofirma ar Ekonomikas institūtu noslēgusi līgumu uz 5 gadiem par ESM ieviešanu ekonomikas dienesta darbinieku ikdienā. Šajā nolūkā ik mēnesi notiks informātiskas nodarbības. Institūts sola arī palīdzēt sagādāt nepieciešamo skaitļošanas tehniku. Agrofirma jau esošie elektroniskie skaitļotāji arī lieti noderēs mācību procesā.

1,20

Cik bija spāru svētku

Noslēdzot kārtējo saimniecības darbības gadu, pēc senas tradīcijas gribējās atskaitīties, kas tād ir paveikts. Atcerējāmies, ka mūsu organizācijai agrofirmā šis bijis piecu gadu jubilejas laiks. Pirmos soļus celtniecības un montāžas pārvalde spērusi 1986. gadā, kad tika nodoti ekspluatācijā trīs lieli objekti — lopbarības sagatavošanas cehs Riebiņu lielopu novietnē, novietne trim simtiem teju Reiniekos un jaunopu profilaktorijs lielīfīrmā «Progress», kopīgā šo izbūvu vērtība — 263 tūkstoši rubļu.

Nākamajos gados mūsu celtnieki pievarēja jau pa desmit vienpadsmīt objektiem. Un tā, kāpītālājā celtniecībā šajos gados ieguldīti 10 miljoni 159 tūkstoši rubļu, tajā skaitā pašu spēkiem 7 miljoni 211 tūkstoši rubļu. Par diviem miljoniem un 233 tūkstošiem rubļu veikti kapitālie remonti un 948 tūkstošiem rubļu — īkārtējie. Šajā pašā laikā mūsu projektu un tāmu projektešanas un konstruktörū birojs izgatavojis dokumentāciju par 927 tūkstošiem rubļu, tajā skaitā citām organizācijām — par 430 tūkstošiem, realizācija attiecīgi ar 860 un 398 tūkstoši rubļu.

Ar labu vārdu jāpiemin arī tas darbs, kas izdarīts celu un laukumu asfaltēšanā saimniecībā kārtē. Ar to novietni nodarbojamies kopš 1988. gada, asfalta sega uzlikta 91788 kvadrātmētru plātībā, kas sastāda 679 tūkstošus rubļu lielu darbu vērtību.

Skaitī paliek skaitī, lielākā vai mazākā mērā tie ir speciālistu operēšanas līdzeklis. Bet mūsu lasītājiem interesantāk būs uzzināt, kādi tād svarīgākie objekti slēpjās aiz šiem miljoniem un tūkstošiem rubļu.

1987. GADS. uzceltas desmit viendzīvokļu mājas ar kopīgo dzīvojamo plātību 1302 kvadrātmētri, Aizupiešos ar diviem jauniem korpusiem paplašināts cūkkopības komplekss, uzceltas linu jucekņa un graudu kaltes, minerālmēslu noliktava ar 2000 tonnu ietilpību, angāra tipa darbnīca tehnikas remontam, gārža ar sešiem bokšiem un pilsētā sešu dzīvokļu māja.

1988. GADS — vienpadsmīt viendzīvokļu mājas ar 971 kvadrātmētru kopīgās dzīvojamās plātības, augu aizsardzības laboratorija, tirdzniecības centrs, bērnudārzs ar 90 vietām, angārtipa noliktava rezerves daļu uzglabāšanai, minerālmēslu noliktava, ašonpadsmīt dzīvokļu māja Preiļos, attīstības iekārtas, divi jaudīgi mazuta un viens ūdens rezervuārs.

1989. GADS. — konditorejas cehs, angārtipa tehnisko apkopju punkts, sīvēnu novietne, maizes ceptuve, lopbarības šķūnis. Šajā gadā lielākā vērtība bija velīta dzīvokļu celtniecībai, pilsētā tāpa 48, 60, sešu un divu dzīvokļu mājas siera rūpniecības mikrorajonā, turpat arī bērnu dārzs un mazbērnu novietne ar 140 vietām, par 2000 kvadrātmētriem paplašinātās siltumnīcas. Plaši bija izvērsta arī cietes rūpniecības modernizēšana, paplašināšana — jaunes telpas saņēma sulu un čipsu ražošanas cehi; uzcelts administratīvais un saimniecības korpus, automašīnu svari un citi vajažīgi, kaut arī naudas izteiksmē ne tāk vērtīgi objekti.

1990. GADS. Šogad mūsu celtniecības un montāžas pārvalde, pildot tai uzīmētos pasūtījumus, pievērsusies lielāku un nozīmīgāku objektu būvei. To starpā — kokzāģētavas cehs, liellopu nobarošanas novietne Zasekos, lopbarības sagatavošanas cehs un vairīnieču novietne cūkkopības kompleks, minerālmēslu noliktavas Pieniņos un Kokajos, moderna kartupeļu glabātava, angārtipa noliktava cietes rūpniecībā, automašīnu un traktoru mazgātava, kā arī viens no svaigākajiem objektiem — veikals un kafejnīca Preiļos.

Par celtnieku darbu spriež ne tikai no būvju praktiskās lietderības, nepieciešamības pēc tām, bet arī nō tā, cik kvalitatīvi darbi paveikti, kāds ir šo celtnīcības izskats. Arī šajā ziņā mūsu celtnieki nav grēkojuši.

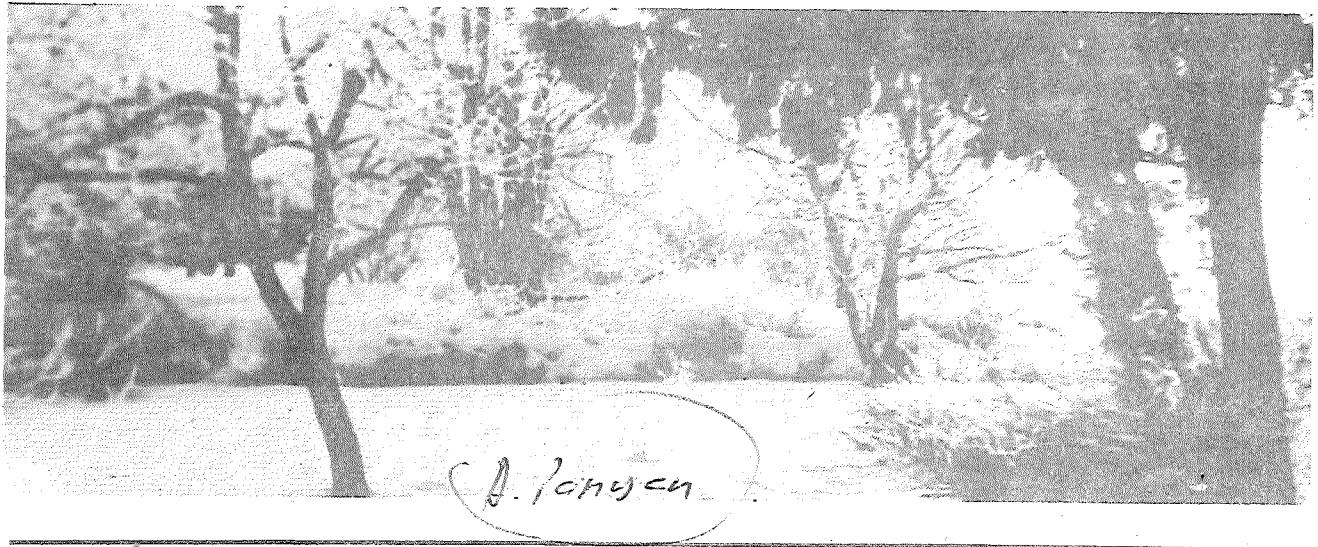
L. CISS,
CMP vecākais ekonomists

Ozona vairogs un zemes dzīve

Atmosfēras ozona slāņa dilšana draudi neviens ar šādas saslimšanām. Pret ultravioletā starojuma pieaugūmu, kas pāvada šo parādību, sevišķi jutīgs ir fitoplanktons, kurš uzsūk vairāk nekā pusē no atmosfērā rodošās ogliskābās gāzes. Tas var izraisīt zivju, krabju un molusku bojāeju.

Cietīs arī virszemes augi — piemērīks, slāpekļa, jo tās bojā ciānbaktērijas, kas fiksē gaisa slāpekļi.

Iz-novērots, ka pārliekais ultravioletais starojums nomāc cīlīvēku imūnsistēmu, kas, savukārt, var izraisīt infekciju sliņību uzliesmojumu.

Gadi, gadi...

Noslēdzas kārtējā desmitgade, trīs pēdējos tās gadus un astoņus mēnešus agrofirmas dzīvi cīnīties atspogulot laikraksts «Jaunais Cēlš». Nav grūti ielūkoties avizes komplektos un pavērot, kā un ar kādām cerībām jaunā gada atnāšanu gādījuši kopsaimniecības dzīvi. Šajā numurā tās izmēģināts, iegūt tās eļļu.

Pēc gada, 1988. decembra pirmajā numurā, pastāstījām par Timofeju un Agafiju Pērrejuvu strādīgo gimeni, kurās dzīve bijusi cīņi saistīta ar kopsaimniecības dzīvi. Šajā numurā bija iekšīcītās iespējas, kā saimniecības apstākļos var izslaukt no govs pa 10—12 tūkstošiem kilogramu piena, mūsu lasītājs D. Jermolovičs no Madonas deva iespēju iekārtīties Riebiņu vidusskolas pagātnes lappusēs. Nākamajā numurā plaši materiāli veittīs pārejai uz saimniecisko aprēķinu un pāspārvaldi, ūjās sakārtībā, citā stārpā, izteicīs plānu un ekonomiskās nodalas priekšnieks A. Sabanskis, režošanas iecīkņa priekšnieks V. Adamovičs un citi. Arī nākamajā numurā turpinās šīs iezīmētās saruna, to konkretākā ietērīpā sniedza agrofirmas generāldirektors R. Kavinskis, lezīmējot iespējamo nākotnes perspektīvu. Šis numurs veittīs svarīgam notikumam — jauno speciālistu salidojumam, kas bija organizēts agrofirmā, pastāstījām par vienu no jaunākajiem rajonā kolhoza priekšsēdētājiem —

ta Rīgas kinostudijas mākslas filma «Apstākļu sakritība».

Togad mūsu saimniecībā sāka nostiprināties rapsis, gāda ielūkoties tās izmēģinātās iegūtās eļļu.

Pēc gada, 1988. decembra pirmajā numurā, pastāstījām par Timofeju un Agafiju Pērrejuvu strādīgo gimeni, kurās dzīve bijusi cīņi saistīta ar kopsaimniecības dzīvi. Šajā numurā bija iekšīcītās iespējas, kā saimniecības apstākļos var izslaukt no govs pa 10—12 tūkstošiem kilogramu piena, mūsu lasītājs D. Jermolovičs no Madonas deva iespēju iekārtīties Riebiņu vidusskolas pagātnes lappusēs. Nākamajā numurā plaši materiāli veittīs pārejai uz saimniecisko aprēķinu un pāspārvaldi, ūjās sakārtībā, citā stārpā, izteicīs plānu un ekonomiskās nodalas priekšnieks A. Sabanskis, režošanas iecīkņa priekšnieks V. Adamovičs un citi. Arī nākamajā numurā turpinās šīs iezīmētās saruna, to konkretākā ietērīpā sniedza agrofirmas generāldirektors R. Kavinskis, lezīmējot iespējamo nākotnes perspektīvu. Šis numurs veittīs svarīgam notikumam — jauno speciālistu salidojumam, kas bija organizēts agrofirmā, pastāstījām par vienu no jaunākajiem rajonā kolhoza priekšsēdētājiem —

Stāniņšu Malnāču, un triju jauno speciālistu ģimenēm — Egila Dureiku, Jāzepu Šnepši un Alekandru Dīndūnu, par divu daudzsoļošu jauno zirgkopju — brāļu Ēvaldu un Henriku Vibornaju, gaitām. Pēdējā numurā togad bija plaša intervija ar erodkomitejas priekšsēdētāju T. Gromovu par šīs sēbīgdrīskās organizācijas proobiemām, neliels ieskaņa lielīfīrmas «Progress» lopkopēju darbu ikdienā, stāstījām par lopu barošanas Trafinībām Kanādā, par Latgales kultūras nedēļu, kurās ījākā arī mūsu saimniecības jaudi tākās ar saviem novadniekiem — kinorežisoru J. Streiču un citiem. Par citām kultūras dzīves aprīsnīcības rāksii no J. Raina muzeja ļasīnužā, rajona kultūras dzīves hronika. Nozīmīga vieta bija ierēdītā publikācijām par mūsu liktenepes Daugavas problēmām, debesīs stūrīši laikrakstā iepriecinājās ar sniegotajām eina vām saimniecībā. Togad mūsu uzmanības centrā bija traģēdija Armēnijā.

mirkliem, ar Galēnu kolhoza foreizējās priekšsēdētājas J. Stikānēs pārdomām par saimniecību tās četrā desmitu gadu jubilejā līdz simpatiskājām ēsuskinām sefūrtēs lappuses «Ventiflora», ko zīmēja grāmatvedības jaunā darbiniece Maruta Sondore.

Atkal ir decembris, atkal ga-

tovojāmies gadu mijai. Un at-

kal agrofirma ir svarīgu no-

tiķumu priekšvakārā. Laikraksta

decembra numuros stāstām par

svarīgākajiem kārtējiem noti-

kumiem, bet tam visam pāri

pāceļas pats svarīgākais no vi-

sim — pāreja uz agrofirmu —

— pajūgi sabiedrību. Pērn ūjā

laikā par to vēl reviens ned-

omāja, tās spriests un lemts,

ķā efektīvākā padarīt saimnie-

košanu plašā, daudzveidīgi sa-

zarotā kolektīvā, veidojot sī-

ķās struktūrvienības, tagad

runājam par to, lai agrofirma

katrā ūjās locekļis būtu līdz-

saimniekiem.

Dzīve strauji mainās, bet nav jābūt galīgim, lai pateiktu, ka arī šādu variantu varēja izloīt no tā, kas tākā darīts pirms gada, diviem vai trim. Ja agrofirmai nebūtu tāda ekonomiskā potenciāla, nebūtu tā līdzdzīvību līdzekļu, vai tad varētu pilnīgi visiem atmaksāt inventāru, lopu un ēku vērtību, kas apvienota pirms vairāk nekā četriem priekšsēdētājiem, un vēl varētu tā droši noteikt virzienus uz jaunu sabiedrisku īpašuma organizāciju — pajūgi sabiedrību...

510 J. Janysca

Par tālāku demokratizāciju

Saspringti rīteja LSDSP XXI kongress, kas notika netālu no Cēsim — Cīruļīšos, un ilga divas dienas. Izskanēja pārmetumi partijas vadītājiem, tās līderim Valdimim Steinam, par vienvaldību un šķeltīcīsku darbību, par komunistu aklu nīšanu. Ievēlēts jauns partijas līderis — Uldis Bērziņš, kura darbības pamātrprincipos tiek likta demokrātijas tālāka attīstība, partijas efektīvu struktūru veidošana un reāla sadarbība ar citiem progresīvajiem spēkiem, demokrātiska bloka radīšana.

Ievēlēta jauna CK, pienemti jauni statuti un programma.

Kongresa darbā piedalījās ārzemju komitejas pārstāvē Vilma Bērziņa-Tenessa no Zviedrijas un citi viesi. Kuoplāskaitā bija ieradušies delegāti no Rēzeknes.

J. Silickis, Kongresa delegāts
Attēlā: jaunais LSDSP priekšsēdētājs U. Bērziņš

„Jaunais Cēlš“

1990. gads 15. decembrī

Lobroit Latgola

№ 20

NŪVODA LITERATU APVĪNEIBA

№ 20

Namīra gors

Jūs vairs nav jaunais, ari dzeivē daudz pārēdži un pārdzeivētis, tskaitīt divus «ceļojumus» uz Sibīrijas nūmetnem, bīzi par sevi ārgodīnoj slīmeibas, bet bez kaida navīn dorba nav spējeišs sēdēt sātā. Navīn Rēzeknē, bet plōšā apķeimē pazeist nāngurdynoju mū Eduardu Kozlovski ar pībiļdi: jaunökū. Jo ari jō tēvs beja Eduards Kozlovskis, Latgolē pazeistams grōmotu izdevējs, sabīdryks dārbinīks (par tū myusu pīrmajā laidīnī). Namīra dzērķstī nu naīakā šū pasaulli atšķojošo tēva montījīs dālis.

E. Kozlovskis ir vīns nu vysaktīvokojīm myusu laikroksa autorim, jūs rīupeigi krōj vī-

sus numurus, gātavodamīs tīt saglobēsonai. Daudz pagötnei nūtykumu globojas jō pīta apcirknīs, daudz jam sa-sakrōtī vacūs laiku izdavumu — grōmotu un laikroksu. Un, kai jau talanteigam cīlvākam, jam raiti iztak teikumi, zem spolvas, lai ari rūka navīnmār paklausa kai grybātūs. Daudz pīju jūs ir pīlīcis, lai sagatvōtu tītīšonai atseviskā gro-matīnē Latgolas nāsenīs pagōtīnes dzējīku dorbu izlasi, skaitīt saveits jam ir tālojums par Rēznas ažaru, kū ir nūla-sējis draugīm. Eduards Kozlovskis uztur sakarus ar tīm dzīvējīm pīrmakara autorim, kuri pālykuši Latgolē un kuri emigrējuši uz örzemēm, jūs

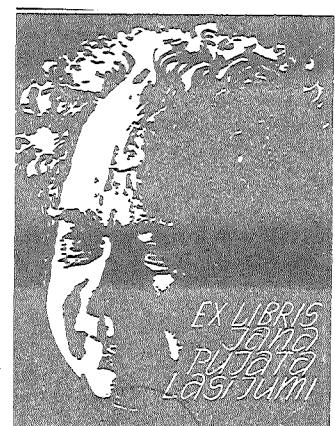
daudz pīju pīlyka, lai Rē-zeknē bytu Latgolas rakstnīku atstātītī lītararō montojuma biblioteka.

Runojūt par Eduarda Kozlovskā nāngurdynoju mū dzei-ves sporu, par jo enciklopediskajom zīnīšonam, jōpīmīn ari dzeives draugs, kura tai-pēt ir lītas kursā, paleidz sa-gatavot sytējumus publiei-šonā, pīrīksta tekstu.

Nūvelom myusu aktīvītīm paleigim lobu veselību, ju-nus panokumus turpmākajai dārbeibai un sokom lelu pal-dis.

Attālā: E. Kozlovskis ar dzei-vesbīdi gātavojūt kōrējū roksu laikroksā.

A. Cīvīgā / 1,80

P. Gleizdāna grōmotzeime

A. Cīvīgā

Nu pagotnis caur tagadnis uz nūkūtnis Latgolu

Par tevi, Latgola,
Ir pāseicīts vōrdu daudz:
Gon lobu gona,
Gon slyktūs mona.
Taifod — ni moz, ni daudz
Byus, ja vēl kū biļšu...

Es tevi, Latgola,
Redzu reīfa saulē
Nu tō, kas bej,
Caur tū, kas ir:
Tev liktiņs tāids šai pasaulē —
Te osoras, te svīdrus lej,
Te priks tev ceļu šķir.
Vai tōdēl muna tauča,
Kas naidota un kauta,
Ka ar Dīvu beja kūpā,
Ar Mōras Zemes Kēnenīni,
Kai dorba bītes strūpā
Vysam spēja pīri tikt,
Nāpazust un naiznīkt?

Nu tevi, Latgola,
Kod šudīn ceļam gaismā,
Ar bejušū, ari baismū,
Mēs tikai styrpīki vēl tūpam.

Un šudīn Latgolā
Vēl lapnuma byus gona
Gon orojam, gon gonam,
Lai kāds pi tukša orūda
Kauņis mōtes volūdes,
Par sprostu jam fei šķīt,
Taipat tok ir latgalīt.
Bet reit kai byus,
Kū kotrys nu mums gyus?
Pošam atbīldi par tū sev dūt,
Padūma tev, Latgola, paprosut!

Gromotas vajadzeigas

5. decembrī pēc Rakstnīku savīneibas Literatūras propaga-nandas biroja Trūsinojuma myusu rajona vīsōjīs dzējīnī Oļga Lisovska, Vītauts Lūdēns, Māris Melngalvs un rakstnīce Māra Svīte. Jī apmeklēja da-zas rajona skūlas un vokorā tykös ar rajona bibliotekas grōmotu draugīm. Lasēja so-vus dzējījus, romāna fragmen-tu, atbildēja uz vajocījumym. Cīvāku sanōcis nabeja deudz, bet eisī intoresanti.

Rakstnīki runoja par tū, ka pošlaik literatūrai pīnokuši gryuti laiki. Cīvāki vairāk iosa laikroksus, dūmoj, kai iz-dzeivēt, bet grōmotas stōv na-leseitās un naizdūtās. Tūmār sa-pulcējušis uzsvērā, ka dail-

literatura vajadzeiga, seviški bārnu grōmotas, lai nācīstu myusu kultura nūkūtnē.

Vysvairōk vaicōjumu tīka Mārei Svītei, kas ari pate beja tei lelōkō runotōja. Vīns nu vaicōjumim: kādas ir jōs dūmas par Lējina pīmīekļu nū-jaukšonu Preiliū? Rakstnīce atbildēja, ka, jōspīt, Lējina pīmīeklim navajēdzītu atrastīs pīlsātās centrā, bet vajēdzītā jū nūjēmt ar gūdu un nūlikt cītā vītā, jau laikus padūmojūt, kās graznīs lēskumu jō vītā.

Attālā: rakstnīki tikšanās lai-kā rajona bibliotekā. Runo Vītauts Lūdēns.

J. SILICKA foto

S. KUZNECOVS, vēsturnieks

Četrkārtejs deputāts

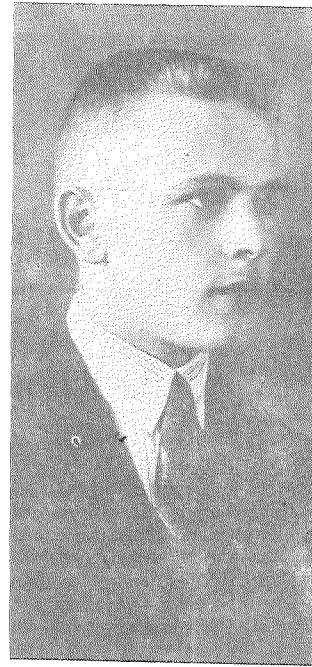
10. turpinājums
«Tautas ienaidnieks»

1940. gada vasarā A. Bortkevičs kā cilvēks, kas iepriekšējā režīmā cietis par saviem kreišiem uzskatiem, beidzot atguva tiesības atgriezties pedagoģiskajā darbā, turklāt vēl saņēma paaugstinājumu — kļuva par pilsetas tautas izglītības nodalījumiņu. Viņš norikojā Meletiju Kalistratovu par krievu skolas pārzini Daugavpils jaunbūvju rajonā. Tomēr Kalistratovs darbu skolā tā arī neiesāka. Augusta beigās, dažas dienas pirms mācību gada sākuma, viņš negaidot pazuda, un Bortkevičs par viņu vairs neko netika dzirdējis.

M. Kalistratovu apcietināja kā vienu no pirmajiem pilsetā, un tādējādi Stālina represiju dzirnēs viņš nokļuva krietni pirms bēdīgi slavenā,

1941. gada 14. jūnija. Aresta precīzs datums un apstākļi, kādos tas notika, nav zināmi. A. Budže, viņa mūžīgais politiskais pretinieks Saeimā, vienā no «Acta Letgalica» krājumiem rakstīja, ka Meletiju zvēriski nogālinājuši iETK (NKVD) līdzstrādnieki, bet viņa likti aprakusī Daugavpils cietumā pagalmā. Vēl kaut ko pievienot šai vairāk nekā trūcīgajai informācijai ir joti grūti.

Visus desmit mēnešus, kāmēr vīlkās «izmeklēšana», Kalistratovs atradās Daugavpils cietumā. Izolācija tagad bija daudz stingrāka nekā Ulmaņa laikos, un ne par kādu tikšanos ar tuviniekem nevarēja būt ne runas. Kādu laiku pēc arestišanas Meletija Arhipoviča brāļa sievā pavism nejausi ieraudzīja, kā viņu kaut kur veda pa ielu apsardzes pāvēlēbā un Kalis-

Meletijus Kalistratovs vēl pāvadīja brīvībā, viņš esot izskatījies kā likteņa apzīmēgots. «Es jau savu laiku esmu nodzīvojis...» viņš esot teicis brālim neilgi pirms aresta.

Ko viņam jautāja cietumā, kā pratināja — nav zināms. Var tikai nojaust, par ko viņu saņēma cieti un par ko ep-sūdzēja. iETK gandrīz vai visus vietējos krievus skatīja cauri kā baltgvardus. Tādējādi joti nopieņēmis Kalistratova vaines pārēdījums droši vien bija viņa dienests baltgvardū armijā Pilsonu kara laikā. Neko nelīdzēja arī tas, ka bija zināms viņa propadomiskais noskoņojums vālēkos gados. Kāds bija uzrakstījis denunciāciju par viņa pagātni, un tajos laikos ar to pilnīgi pietika, lai cilvēku «pārņemtu».

Liktenīga loma varēja būt arī kādam citam apstāklīm: M. Kalistratovs vēl joprojām bija populārs tautā, un viņa kandidatūra tika ierosināta ierakstīšanai deputātu kandidātu sarakstā sakarā ar steidzami organizētajām Saeimas vēlēšanām, kuras bija paredzētas jūlijā. Dabiski, jaunā vara tā seksaītēja spiedienu uz vēlētājiem, un viņš neviens iekļauts šajā sakarstā. Stāstiņa arī tā, ka noropināšanā Grigorijs Jelisejevs esot

deviš liecību pret savu seno draugu un labdarī. Ja tā patiesi būtu bijis, tad apmelojums būs paglābis Grigoriju no izrēķināšanās: viņu notiesāja slēgtā tiesas sēdē un izsūtīja. A. Budže maldījās, kad apgalvoja, ka Jelisejevs esot gājis bojā Sibīrijā. «Atkušņav laikā viņš atgriezās dzīmēnē, dzīvoja Rīgā. Kā pārmērīgs alkohola cienītājs viņš bija pazīstams arī labvēlīgos laikos, un galu galā Jelisejevu šis netikums iedzina kapā.

Pārpildītā cietuma «aīslogosā» sākās jau 1941. gada pavasarī, kad daļu ieslodzīto izsūtīja uz Rīgu, kur bija jāzīšķiras viņu turpmākajam liktenim. Kara sākums tikai pastrādāja šo procesu. Vācieši strauji tuvojās (Daugavpili viņi iebruka jau 26. jūnijā). Neviens iespējams evakuēt lielu skaitu ieslodzīto, acīmredzot, lai atbrīvotos no šiem nevēlamajiem elementiem, atliku tikai viens veids... Pirmajās kara dienās Daugavpils cietumā notika tās pats, kas līdzīgās iestādēs Rīgā, Rēzeknē un citās pilsētās pirms fašistu karaspēka ienākšanas — masveidā tika likvidēti «konfrevolucionāri». To māju iemītnieki, kas dzīvoja blakus cietumam, stāstiņa, ka divas naktis pēc kārtas tur nenon-

klusa šāvieni un to troksni nespēja noslāpēt pat ar pilnu jaudu darbinātie motori. M. Kalistratova nāvessā pēc acīliecinieku stāstījuma aprakstīts laikraksts «Baltijas vremja» (šā gada 13. novembra numurā). Turpat pastāstīts arī tas, ka viņu esot nošāvis pats cietuma priekšnieks Juhno (vai tas būtu viens no četriem Daugavpili ar savu komunistisko darbību pazīstamajiem brāļiem?). Nošāuts bez tiesas sprieduma, kā «sevišķi bītams»... Tas noticis 23. jūnijā, vismaz tieši šis datums norādīts uz M. Kalistratova kapakmens.

Pēc pilsētas okupācijas tika atrauktas bedres aiz cietuma žoga. Tājās atradās desmitiem nomocītu cilvēku, dažiem rokas aiz muguras bija sasietas ar drātim. Labāku propagandu pret padomju varu hitlerieši nevarēja vēlēties. Tomēr Meletiju nogalināto viidū neatradā. Tikai augustā nejausi atklāja vēl vienu kapu cietuma teritorijā. Vienā no deviņiem tur apbedītajiem cilvēkiem tika saņimēts Kalistratovs — pēc drēbēm un dažiem papīriem krūšu kabaliņā. Līķis bija loti sakropļots, sieva pat šaubījās, vai tas Mazāk ir viņš. Turpinājums sekos.

5,25

PALDIES SNIEGAM!

Cik reizes netiku runājusi kaimiņienei: aizvāc tos nešķīstumus, kas ir pie mājas. Nekādas vēribas. Pie viņas logiem šādi tādi no mūsdienu jaunatnes pārstāvjiem milēja tukšot pudeles ar dažādu saturu, bet tukšo taru, neskaitoties uz to, ka dubultojes pieprasījums un tāpat arī cena, tūrpat sadauzīja lupatu īsveros. Lai efekts būtu vēl lielaks, apķārt izmētāja cigareši galus un tukšās pacipas. Saņiju viņai: "Dzen prom tos brāļus! Kauna skatīties, kas tev tur zem logiem..." Neklausījā. Un kā par spiti tik ilgi turējās rudens.

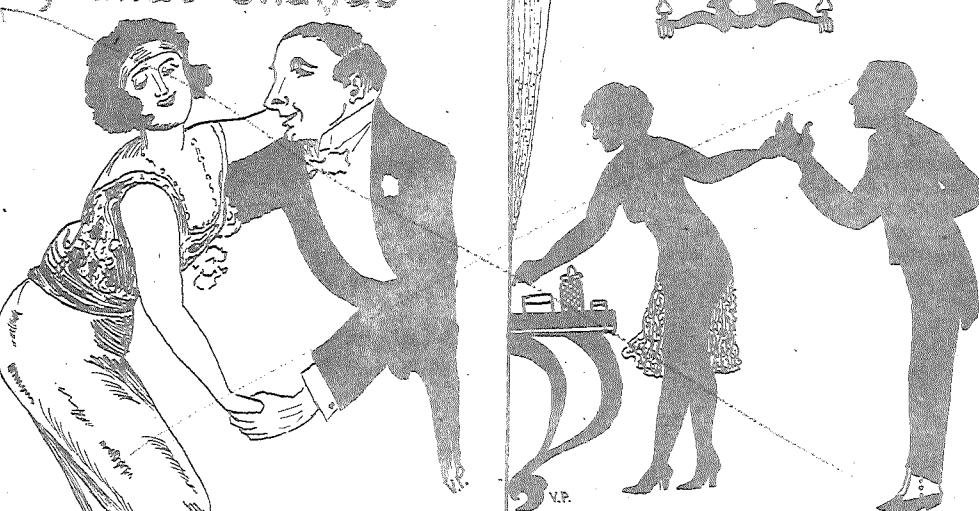
Bet tad nu vienā jaukā rīta piecelēs — visapkārt viens tik maigi balts. Tik svais un svinīgs šis baltums, ka acis sāka sapēt. Un tālāk bieza karta sasnigusi, kā nez vai tik ātri nokusīs.

Arī materiāls labums no tāda sniega. Trieks pret zemi iztukšoto pudeli kāds jaunais stipro dzērienu lietotājs, bet tā ar spalgu troksni nesaplīsis vis, ievēslies mīkstā kupena un paliks neskartā. Agrāk, lai iemantotu rubli, tev bija jāsavāco veselas piecas tukšas pudeles, tagad par šādu daudzumu dod jau divus rubļus.

Ziemeļi ir mūsu glābiņš. Tikai lai tā ir pēc iespējas garāka un dzīlāka. Bet dzīrdī jau funājam, ka līdz Jaungadām būsim bez sniega.

Rozālija Kurme Leve

Vecā dziesma jaunās skanās

Vestules no Anglijas

Nobeigums, sāk. 43. numurā 1990. GADA 23. FEBRUĀRIS

Paldies par vēstuli, fotogrāfijām un avīzi, kurās tik labi aprakstīta mūsu onkula un mana krusītēva Ignāts Beča dzīves vēsture. Brīnos, kur rakstītās dabūja viņu šo informāciju. Iedevu izlaisti brālēnam Vladislavam (viņu te sauc par Valteru), kurš saveda kārtībā automašīnu.

Visas pārmaiņas radīs politisko un ekonomisko dēstā-

bilizāciju Padomju Savienībā, veikali paliks vēl tukšāki un Rietumu valdībā neānks. Mūsu kapitālistu bankām zaudējumos bijis jānoraksta tūkstošiem miljonu dolāru, ko nābadzīgās valstis nespēj atmaksāt.

1990. GADA 21. MAJS

Kā redzams, Rietumu «kulturnā» sasniegusi jūs ar pornogrāfiskām filmām, kādu te, cik uziņ, vari pirkst vai Trēt veikalos uz katrai stūra. Jo lopiskā-

ka filma, jo lielāka piekrišana. Ir leiks nākt jaunai Sodomai un Gomorai.

Visa pasaule satraukta par plānetas bojā eju, katra spēkstaciju, fabrika, lidmašīna, automašīnu; un citas ierīces, bez kurām bagātās valstis nevarētu iztikt ne stundu, īzņemot ozona slāni, kas mūs aizsargā no saulēs radiācijas. Austrālijā, kas ir tuvu Dienvidpolām, jau tagad 60 procentiem iedzīvotājū operē ādas vēzi. Bagātīgā pārkārēdās mēbeles, kam materiālus sagādā nābadzīgās valstis, tā pazūd tropisko lietus zonu meži, mainīs klimāts. Sahāras tuksnenis gadā izplēšas par septiņiem kilometriem, bet,

tajā pašā laikā, trešā daļa no Bangladešas slikti ūdeni. Upes un jūras piesārnotas līdz ārprātam...

Paciņas no Rietumvācijas uz Latviju var sūtīt ar kuģi — ēri un izdevīgi, bet no šešiem nevarētu iztikt ne stundu, īzņemot ozona slāni, kas mūs aizsargā no saulēs radiācijas. Austrālijā, kas ir tuvu Dienvidpolām, jau tagad 60 procentiem iedzīvotājū operē ādas vēzi. Bagātīgā pārkārēdās mēbeles, kam materiālus sagādā nābadzīgās valstis, tā pazūd tropisko lietus zonu meži, mainīs klimāts. Sahāras tuksnenis gadā izplēšas par septiņiem kilometriem, bet,

sākusi klibot veselība, sevišķi sirds — streiko. Gadu arī daudz — tuvojas 70... Pensiņu mums paaugstināta katrai gadai, tādējādi dzēsot inflāciju. Pašlaik mēnesī saņemu 295 mārcīnas, kāt nāk 170 mārcīnas bankas noguldījumu procentu. To visu nevar

notērēt rodas uzkrājumi...

Tavs Iga

SVEICIENS NO REDITHAS!

Nu tā — Ignāts Bečs ir apbedīts uz mūžīgu dusēšanu, bērns bija četri prāvesti un ap 100 cilvēku no dažādām pilītēm. Viņu īzemei atdevām 12. jūnija pēcpusdienā Redithas kapsētā pie galvenajiem vārtiem.

Uz kapa uzlīksim grantītā plāksni ar zeltīšiem burtiem angļu un latviešu velodās: latvieša Ignāta Pētera Beča piemiņai, kurš cīnījās par savas valsts brīvību ar labiem darbiem, cienīts no radīem un draugiem iekš Savienota-

jām Valstīm, Latvijas, Vācijas, Austrijas un Nīderlandes. Šī plāksne būs gatava oktobra beigās, to drīkst uzstādīt pēc sešiem mēnešiem no apbedīšanas. Tad rīkošu ievērtīšanu. Brālēns man atstāja pietiekīsi daudz nāudas, par katru burtu maksāju piecas mārcīnas, nopirku zemes platību vīna kapam blakus, nebūs vientulš. Citi draugi viņam gatavo solu ar plāksni, ko novietos parkā, iestāda kokus. Tavs brālis šeit bija slavens kungs, kurš tūkstošiem pālīdzējis. Viņam bija sevišķs talants angļu valodas zināšanā...

Ar sirsnīgu sveicienu! Vladislav.

Redaktors A. RĀNCĀNS